

Forfatter: Heiberg, Johan Ludvig

Titel: Udrag fra Nye digte - 1841

Citation: Heiberg, Johan Ludvig: "Nye digte - 1841", i Heiberg, Johan Ludvig: *Nye digte - 1841*, udg. af Klaus P. Mortensen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, cop. 1990, s. 139. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-heibergjl05val-shoot-idm140194650191184/facsimile.pdf> (tilgået 17. maj 2024)

Anvendt udgave: Nye digte - 1841

Efterskrift

Baggrunden

Kammerjunker og gadedreng

Da digteren, naturforskeren og alvorsmanden Carsten Hauch i 1821-22 besøgte Paris, traf han blandt andre sin ét år yngre landsmand, Johan Ludvig Heiberg, som siden maj 1819 havde opholdt sig hos sin landsfærdige far P.A. Heiberg for at lære ham og den store verden at kende. I et brev til Adam Oehlenschläger fra den 15. marts 1822 gav Hauch »den unge Heiberg« dette skudsmål: »han har Talent og Phantasie, men han bliver aldrig andet end en zürlig Selskabsdukke, for mig yderst uelskværdig, eftersom han ikke et Øieblik kan kraftig og ærlig nærme sig nogen. Han er steds høflig, aldrig varm ☺: at sige i Livet, en Blanding af en Kammerjunker og en poetisk Gadedreng« (Morten Borup: *J.L. Heiberg*, 1947, I s. 223 f.).

Den 3. juni rundede Hauch generøst portrætteret af: »Heiberg maa nu være kommen til Kiøbenhavn. Man siger han skal ansættes i Kiel, det glæder mig for ham, men man skulde tillige sørge for en Formynderskab for ham, thi det mildeste man kan sige om ham, det er at han med alle sine Talenter er et Barn, der aldeles mangler Kraft til at styre sig selv trods sine 30 Aar« (smst. s. 224).

Ikke desto mindre blev denne tilsyneladende evige yngling i løbet af ganske få år en litterær stormagt i datidens København. Til at begynde med var der nu ikke meget, der pegede i den retning, for Hauchs ikke helt venlige, men i alt væsentligt korrekte signalement blev bekræftet af Heibergs karriere som dansk lektor i Kiel fra 1822-25. Han passede ikke jobbet og jobbet passede ikke ham. Alligevel blev det den ydre anledning til det afgørende omslag i hans tilværelse. For i sommeren 1824 stiftede han bekendtskab med både den tyske filosof Friedrich Hegel (1770-1831) og hans filosofi i forbindelse med et ophold i Berlin. I sine *Autobiographiske Fragmenter* fra 1839 skildrer Heiberg selv følgevirkningerne, som først meldte sig på hjemreisen:

»Da jeg nu paa Hjemreisen slog mig til Ro i Hamborg, hvor jeg